

46.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O PRAVU NEPLOVIDBENIH KORIŠĆENJA MEĐUNARODNIH VODOTOKA

("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 006/13 od 24.07.2013)

Prolašavam Zakon o potvrđivanju Konvencije o pravu neplovidbenih korišćenja međunarodnih vodotoka, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2013. godini, dana 9. jula 2013. godine.

Broj: 01-1392/2

Podgorica, 19.07.2013. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tač. 2 i 17 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2013. godini, dana 9. jula 2013. godine, donijela je

ZAKON

O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O PRAVU NEPLOVIDBENIH KORIŠĆENJA MEĐUNARODNIH VODOTOKA

Član 1

Potvrđuje se Konvencija o pravu neplovidbenih korišćenja međunarodnih vodotoka, koju je Generalna skupština Ujedinjenih nacija usvojila u Njujorku, 21. maja 1997. godine, u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.

KONVENCIJA

O PRAVU NEPLOVIDBENIH KORIŠĆENJA MEĐUNARODNIH VODOTOKA

Usvojena od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 21. maja 1997. godine

Članice ove Konvencije,

Svjesne važnosti međunarodnih vodotoka i njihovih neplovidbenih korišćenja u mnogim regionima svijeta,

Imajući u vidu član 13 stav 1(a) Povelje Ujedinjenih nacija, kojim je predviđeno da Generalna skupština inicira studije i daje preporuke u cilju ohrabriranja progresivnog razvoja međunarodnog prava i njegove kodifikacije,

Smatrajući da bi uspješna kodifikacija i progresivan razvoj pravila međunarodnog prava koja se odnose na neplovidbeno korišćenje međunarodnih vodotoka pomogli u unaprjeđenju i primjeni svrha i principa utemeljenih u čl. 1 i 2 Povelje Ujedinjenih nacija,

Uzimajući u obzir probleme koji postoje na mnogim međunarodnim vodotocima, a koji proizilaze, između ostalog, iz rastućih zahtjeva i zagađenja,

Izražavajući uvjerenje da će okvir Konvencije obezbijediti korišćenje, razvoj, očuvanje, upravljanje i zaštitu

međunarodnih vodotoka i unaprjeđenje njihovog optimalnog i održivog korišćenja za postojeće i buduće generacije,

Potvrđujući važnost međunarodne saradnje i dobrosusjedskih odnosa u ovoj oblasti,

Svjesne posebne situacije i potreba zemalja u razvoju,

Pozivajući se na principe i preporuke koje je usvojila Konferencija Ujedinjenih nacija o životnoj sredini i razvoju 1992. godine u Deklaraciji iz Rio de Žaneira i Agendi 21,

Pozivajući se, isto tako, na postojeće bilateralne i multilateralne sporazume o neplovidbenim korišćenjima međunarodnih vodotoka,

Imajući u vidu vrijedan doprinos međunarodnih organizacija, kako vladinih, tako i nevladinih, kodifikaciji i progresivnom razvoju međunarodnog prava u ovoj oblasti,

Cijeneći rad Komisije za međunarodno pravo o pravu neplovidbenih korišćenja međunarodnih vodotoka,

Imajući u vidu Rezoluciju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 49/52 od 9. decemba 1994. godine,

Sporazumjele su se kako slijedi:

DIO PRVI

UVOD

Područje primjene Konvencije

Član 1

1. Ova Konvencija primjenjuje se na korišćenje međunarodnih vodotoka i njihovih voda za druge svrhe osim plovidbe i na mjere zaštite, očuvanja i upravljanja koje se odnose na te vodotoke i njihove vode.
2. Korišćenje međunarodnih vodotoka za plovidbu nije obuhvaćeno ovom Konvencijom, izuzev u mjeri u kojoj druga korišćenja utiču na plovidbu ili plovidba utiče na njih.

Upotreba termina

Član 2

Za potrebe ove Konvencije termin:

- (a) "vodotok" označava sistem površinskih i podzemnih voda koje, po prirodi svojih fizičkih veza, obrazuju jedinstvenu cjelinu i normalno se ulivaju u zajednički recipijent;
- (b) "međunarodni vodotok" označava vodotok čiji se dijelovi nalaze u različitim državama;
- (c) "država vodotoka" označava državu članicu ove Konvencije na čijoj teritoriji se nalazi dio međunarodnog vodotoka ili članicu koja je organizacija regionalne ekonomske integracije, kada se na teritoriji jedne ili više njenih država članica nalazi međunarodni vodotok;
- (d) "organizacija regionalne ekonomske integracije" označava organizaciju koju su osnovale suverene države datog regiona, na koju su njene države članice prenijele nadležnost u pogledu pitanja uređenih ovom Konvencijom i koja je propisno ovlašćena, u skladu sa svojim internim pravilima, da potpiše, potvrdi, prihvati, odobri ili pristupi Konvenciji.

Sporazumi o vodotocima

Član 3

1. U nedostatku sporazuma kojim bi bilo suprotno uređeno, ništa u ovoj Konvenciji neće uticati na prava i obaveze države vodotoka koja proizilaze iz sporazuma koji su na snazi na dan na koji je postala članica ove Konvencije.
2. Nezavisno od odredbe iz stava 1 ovog člana, članice sporazuma iz stava 1 ovog člana, razmotriće, po potrebi, usaglašavanje takvih sporazuma sa osnovnim principima ove Konvencije.
3. Države vodotoka mogu zaključiti jedan ili više sporazuma, u daljem tekstu "sporazuma o vodotoku", kojima se primjenjuju i prilagođavaju odredbe ove Konvencije karakteristikama i korišćenjima određenih međunarodnih vodotoka ili njihovih dijelova.
4. Kada se između jedne ili više država vodotoka zaključuje sporazum o vodotoku, njime će se odrediti vode na koje se primjenjuje. Takav sporazum se može zaključiti za cio međunarodni vodotok ili za bilo koji njegov dio

ili za poseban projekat, program ili korišćenje, izuzev ako sporazum ne utiče, u značajnoj mjeri, na korišćenje voda vodotoka od strane jedne ili više država vodotoka, bez njihove izričite saglasnosti.

5. Kada neka država vodotoka smatra da je prilagođavanje i primjena odredbi ove Konvencije potrebno zbog karakteristika i korišćenja određenog međunarodnog vodotoka, države vodotoka će se konsultovati sa težnjom da pregovaraju u dobroj vjeri u cilju zaključenja jednog ili više sporazuma o vodotoku.
6. Kada su neke, ali ne sve, države vodotoka članice sporazuma o određenom međunarodnom vodotoku, ništa u tom sporazumu neće uticati na prava i obaveze po ovoj Konvenciji onih država vodotoka koje nijesu članice takvog sporazuma.

Članice sporazuma o vodotoku

Član 4

1. Svaka država vodotoka ima pravo da učestvuje u pregovorima o članstvu i da postane članica svakog sporazuma o vodotoku koji se primjenjuje na čitav međunarodni vodotok, kao i da učestvuje u svim relevantnim konsultacijama.
2. Država vodotoka čije korišćenje međunarodnog vodotoka može u značajnoj mjeri da utiče na primjenu predloženog sporazuma o vodotoku, koji se primjenjuje samo na dio vodotoka ili na poseban projekat, program ili korišćenje, ima pravo da učestvuje u konsultacijama o takvom sporazumu i, po potrebi, u pregovorima o njemu u dobroj vjeri sa težnjom da postane članica sporazuma u mjeri u kojoj se to tiče njenog korišćenja.

DIO DRUGI

OPŠTI PRINCIPI

Pravično i razumno korišćenje i učešće

Član 5

1. Države vodotoka će svaka na svojoj teritoriji koristiti međunarodni vodotok na pravičan i razuman način. Države članice će posebno koristiti međunarodni vodotok sa ciljem da se postigne njegovo optimalno i održivo korišćenje i koristi od njega, uzimajući u obzir interese države datog vodotoka, u skladu sa odgovarajućom zaštitom vodotoka.
2. Države vodotoka će učestvovati u korišćenju, razvoju i zaštiti međunarodnog vodotoka na pravičan i razuman način. Takvo učešće obuhvata, kako pravo korišćenja vodotoka, tako i obavezu saradnje na njegovoj zaštiti i razvoju, kako je predviđeno ovom Konvencijom.

Faktori od značaja za pravično i razumno korišćenje

Član 6

1. Korišćenje međunarodnog vodotoka na pravičan i razuman način, u smislu člana 5 ove Konvencije, zahtijeva uzimanje u obzir svih relevantnih faktora i okolnosti, uključujući:
  - (a) geografske, hidrografske, hidrološke, klimatske, ekološke i druge faktore prirodnog karaktera;
  - (b) društvene i ekonomske potrebe zainteresovanih država vodotoka;
  - (c) stanovništvo koje zavisi od vodotoka u svakoj državi vodotoka;
  - (d) posljedice jednog ili više korišćenja vodotoka u jednoj državi vodotoka na druge države vodotoka;
  - (e) postojeća i potencijalna korišćenja vodotoka;
  - (f) očuvanje, zaštitu, razvoj i ekonomiju korišćenja vodnih resursa vodotoka i troškove mjera preduzetih u tom cilju; i
  - (g) dostupnost alternativnih rješenja, uporedive vrijednosti, za određeno planirano ili postojeće korišćenje.
2. U primjeni člana 5 ove Konvencije ili stava 1 ovog člana, zainteresovana država vodotoka će, kada nastane potreba, započeti konsultacije u duhu saradnje.
3. Težina koja će se pridati svakom od faktora, odrediće se poređenjem značaja tog faktora sa značajem drugih relevantnih faktora. U određivanju šta je razumno ili pravično korišćenje, svi relevantni faktori će biti razmatrani zajedno, a zaključak će se izvesti na osnovu cjeline.

Obaveza neprouzrokovanja značajne štete

Član 7

1. Države vodotoka će, pri korišćenju međunarodnog vodotoka na svojim teritorijama, preduzeti sve odgovarajuće mjere da spriječe prouzrokovanje značajne štete drugim državama vodotoka.
2. Ako je značajna šteta ipak prouzrokovana drugoj državi vodotoka, države čije korišćenje prouzrokuje takvu štetu će, u nedostatku sporazuma o takvom korišćenju, preduzeti sve odgovarajuće mjere, posebno uzimajući u obzir odredbe čl. 5 i 6 ove Konvencije, konsultujući se sa pogođenom državom, radi otklanjanja i sprječavanja takve štete, i po potrebi, raspraviti pitanje kompenzacije.

Opšta obaveza saradnje

Član 8

1. Države vodotoka će saradivati na bazi suverene jednakosti, teritorijalnog integriteta, zajedničke dobrobiti i dobre vjere u cilju postizanja optimalnog korišćenja i adekvatne zaštite međunarodnog vodotoka.
2. U određivanju načina takve saradnje, države vodotoka mogu razmotriti uspostavljanje zajedničkih mehanizama ili komisija, kako budu smatrale za potrebno, radi obezbjeđenja saradnje u pogledu relevantnih mjera i postupaka u svjetlu iskustva stečenog kroz saradnju u okviru postojećih zajedničkih mehanizama i komisija u različitim regionima.

Redovna razmjena podataka i informacija

Član 9

1. U skladu sa članom 8 ove Konvencije, države vodotoka će na bazi redovnosti razmjenjivati dostupne podatke koji su pripremljeni i informacije o stanju vodotoka, a posebno hidrološke, meteorološke i ekološke i one koji se odnose na kvalitet vode, kao i na odgovarajuće prognoze.
2. Ako jedna država vodotoka zahtijeva od druge države vodotoka da obezbijedi podatke i informacije koje nijesu pripremane i dostupne, ta druga država će uložiti svoje najbolje napore da udovolji zahtjevu, ali to može usloviti plaćanjem od strane države koja to zahtijeva, razumnih troškova prikupljanja, i po potrebi, obrade tih podataka ili informacija.
3. Države vodotoka će uložiti svoje najbolje napore da prikupe, i po potrebi, obrade podatke i informacije na način koji omogućava njihovo korišćenje od strane drugih država vodotoka kojima su dostavljeni.

Veze između različitih vrsta korišćenja

Član 10

1. U nedostatku sporazuma ili običaja kojima je uređeno suprotno, nijedno korišćenje nekog međunarodnog vodotoka nema samo po sebi prednost nad drugim korišćenjima,
2. U slučaju konflikta između korišćenja nekog međunarodnog vodotoka, rješenje će se naći u okviru primjene čl. 5 do 7 ove Konvencije, posebno vodeći računa o zahtjevima vitalnih ljudskih potreba.

DIO TREĆI

PLANIRANE MJERE

Informacije koje se odnose na planirane mjere

Član 11

Države vodotoka će razmjenjivati informacije i konsultovati se i po potrebi, pregovarati o mogućim posljedicama planiranih mjera na stanje međunarodnog vodotoka.

Obavještenje koje se odnosi na planirane mjere sa mogućim negativnim uticajima

Član 12

Prije nego što država vodotoka počne sa realizacijom ili odobri realizaciju planiranih mjera koje mogu imati značajan negativan uticaj na druge države vodotoka, ona će o tome blagovremeno dostaviti obavještenje tim

državama. Takvo obavještenje moraju pratiti odgovarajući stručni podaci i informacije, uključujući i rezultate procjene uticaja na životnu sredinu, kako bi se obaviještenim državama omogućilo da procijene moguće posljedice planiranih mjera.

Rok za odgovor na obavještenje

Član 13

Ukoliko nije drugačije dogovoreno:

- (a) država vodotoka koja uputi obavještenje iz člana 12 ove Konvencije ostaviće državi kojoj je obavještenje dostavljeno rok od šest mjeseci za proučavanje i ocjenu mogućih posljedica planiranih mjera i za dostavljanje njenih nalaza; i
- (b) ovaj rok će se, na zahtjev države kojoj je obavještenje upućeno, a za koju procjena planiranih mjera predstavlja posebnu teškoću, biti produžen za šest mjeseci.

Obaveze države koja je uputila obavještenje za vrijeme roka za odgovor

Član 14

Za vrijeme roka iz člana 13 ove Konvencije, država koja je uputila obavještenje;

- (a) će sarađivati sa državama kojima je obavještenje upućeno, dostavljajući im, na zahtjev, sve dodatne podatke i informacije koje su dostupne i potrebne za tačnu ocjenu; i
- (b) neće realizovati niti dozvoliti realizaciju planiranih mjera bez saglasnosti država kojima je obavještenje upućeno.

Odgovor na obavještenje

Član 15

Države kojima je obavještenje upućeno dostaviće svoje nalaze državi koja je uputila obavještenje što je moguće ranije, u okviru roka iz člana 13 ove Konvencije. Ako država kojoj je upućeno obavještenje utvrdi da bi realizacija planiranih mjera bila u nesaglasnosti sa čl. 5 do 7 ove Konvencije, ona će uz svoje nalaze priložiti dokumentovano objašnjenje navodeći razloge za njene nalaze.

Izostanak odgovora na obavještenje

Član 16

1. Ako u roku ostavljenom u skladu sa članom 13 ove Konvencije, država koja je uputila obavještenje ne primi odgovor iz člana 15 ove Konvencije, ona može, u skladu sa svojim obavezama iz čl. 5 do 7 ove Konvencije, nastaviti sa realizacijom planiranih mjera u saglasnosti sa obavještenjem i svim drugim podacima i informacijama dostavljenim državama kojima je obavještenje upućeno.
2. Svaki zahtjev za kompenzacijom države kojoj je upućeno obavještenje, a koja nije odgovorila u roku ostavljenom u skladu sa članom 13 ove Konvencije, može biti kompenzovan troškovima koje je snosila država koja je uputila obavještenje nastalih zbog preduzimanja aktivnosti nakon isteka roka za odgovor, a koje ne bi bile preduzete da je država kojoj je obavještenje upućeno prigovorila u roku.

Konsultacije i pregovori koji se odnose na planirane mjere

Član 17

1. Ako je dostavljen odgovor iz člana 15 ove Konvencije da bi planirane mjere bile u nesaglasnosti sa odredbama čl. 5 ili 7 ove Konvencije, država koja je uputila obavještenje i država koja je dostavila odgovor stupiće u konsultacije i, po potrebi, pregovore, sa ciljem da postignu pravično rješenje situacije.
2. Konsultacije i pregovori vodiće se na takvoj osnovi da svaka država mora u dobroj vjeri uzeti u obzir prava i legitimne interese druge države.
3. U toku trajanja konsultacija i pregovora, država koja je uputila obavještenje će se, ako to zahtijeva država kojoj je obavještenje upućeno u vrijeme kada je dostavila odgovor, uzdržati od realizacije ili davanja dozvole za realizaciju planiranih mjera, za vrijeme od šest mjeseci, ukoliko se drugačije ne dogovori.

Postupak u slučaju nedostavljanja obavještenja

Član 18

1. Ako jedna od država vodotoka ima razumne osnove da vjeruje da druga država vodotoka planira mjere koje mogu imati značajne negativne posljedice po nju, ona može od te države zahtijevati primjenu odredbi člana 12 ove Konvencije. Zahtjev mora biti praćen dokumentovanim objašnjenjem navodeći svoje razloge.
2. U slučaju da država koja planira mjere ipak nađe da nije u obavezi da obavještjenje iz člana 12 ove Konvencije, ona će o tome informisati drugu državu, dostavljajući dokumentovano objašnjenje navodeći razloge za takav nalaz. Ako takav nalaz ne zadovolji drugu državu, dvije države će, na zahtjev one druge države, odmah početi konsultacije i pregovore na način naveden u članu 17 st. 1 i 2 ove Konvencije.
3. Tokom trajanja konsultacija i pregovora, država koja planira preduzimanje mjera će se, ako je to zahtijevala druga država u vrijeme zahtijeva za otpočinjanje konsultacija i pregovora, uzdržati od realizacije ili izdavanja dozvole za realizaciju tih mjera, na period od šest mjeseci, ukoliko nije drugačije dogovoreno.

Hitna realizacija planiranih mjera

Član 19

1. U slučaju da je realizacija planiranih mjera od najveće hitnosti u cilju zaštite javnog zdravlja, javne bezbjednosti ili drugih podjednako važnih interesa, država koja planira preduzimanje mjera može, u skladu sa čl. 5 i 7 ove Konvencije, odmah početi realizaciju, bez obzira na odredbe člana 14 i člana 17 stav 3 ove Konvencije.
2. U tom slučaju, o zvaničnom proglašenju hitnosti mjera biće bez odlaganja obaviještene druge države vodotoka iz člana 12 ove Konvencije, uz dostavljanje odgovarajućih podataka i informacija.
3. Država koja planira mjere će na zahtjev bilo koje od država iz stava 2 ovog člana odmah početi konsultacije i pregovore na način utvrđen u članu 17 st. 1 i 2 ove Konvencije.

DIO ČETVRTI

ZAŠTITA, OČUVANJE I UPRAVLJANJE

Zaštita i očuvanje ekosistema

Član 20

Države vodotoka će, pojedinačno i po potrebi, zajednički štititi i čuvati ekosisteme međunarodnih vodotoka.

Sprječavanje, smanjenje i kontrola zagađenja

Član 21

1. U smislu ovog člana, "zagađenje međunarodnog vodotoka" znači svako pogoršanje sastava ili kvaliteta voda međunarodnog vodotoka koje je direktno ili indirektno izazvano ljudskim ponašanjem.
2. Države vodotoka će, pojedinačno i po potrebi zajednički, sprječavati, smanjivati i kontrolisati zagađenje međunarodnog vodotoka koje može prouzrokovati značajnu štetu drugim državama vodotoka ili životnoj sredini, uključujući štetu ljudskom zdravlju ili bezbjednosti, korišćenju voda za bilo koju korisnu svrhu ili živim resursima vodotoka. Države vodotoka će preduzeti mjere da usklade svoje politike u vezi sa ovim.
3. Države vodotoka će se na zahtjev bilo koje od njih konsultovati sa ciljem da postignu zajednički prihvatljive metode i mjere za sprječavanje, smanjenje i kontrolu zagađenja međunarodnog vodotoka, kao što su:
  - (a) postavljanje zajedničkih ciljeva i kriterijuma kvaliteta voda;
  - (b) utvrđivanje tehnika i praksi radi suzbijanja zagađenja iz tačkastih i rasutih izvora; i
  - (c) utvrđivanje liste materija čije uvođenje u vode međunarodnog vodotoka se zabranjuje, ograničava, istražuje ili prati.

Uvođenje stranih ili novih vrsta

Član 22

Države vodotoka će preduzeti sve mjere potrebne za sprječavanje uvođenja vrsta, stranih ili novih, u međunarodni vodotok, koje može imati štetne posljedice po ekosistem vodotoka, koje rezultiraju značajnim štetama drugim državama vodotoka.

Zaštita i očuvanje morske životne sredine

Član 23

Države vodotoka će, pojedinačno i po potrebi, u saradnji sa drugim državama, preduzimati sve mjere u pogledu međunarodnog vodotoka koje su potrebne za zaštitu i očuvanje morske životne sredine, uključujući ušća, uzimajući u obzir opšteprihvaćena međunarodna pravila i standarde.

Upravljanje

Član 24

1. Države vodotoka će, na zahtjev bilo koje od njih, početi konsultacije u pogledu upravljanja međunarodnim vodotokom, koje može obuhvatiti i uspostavljanje zajedničkog mehanizma upravljanja.
2. Za potrebe ovog člana, "upravljanje" se posebno odnosi na:
  - (a) planiranje održivog razvoja međunarodnog vodotoka i obezbjeđenje realizacije svih usvojenih planova; i
  - (b) na drugi način promovisanje racionalnog i optimalnog korišćenja, zaštite i kontrole vodotoka.

Regulacija

Član 25

1. Države vodotoka će sarađivati, po potrebi, kako bi odgovorile potrebama i mogućnostima za regulacijom toka voda međunarodnog vodotoka.
2. Ukoliko nije drugačije dogovoreno, države vodotoka će na pravičnoj osnovi učestvovati u izgradnji i održavanju ili troškovima onih regulacionih radova za koje se dogovore da ih preduzmu.
3. Za potrebe ovog člana "regulacija" znači hidrotehničke radove ili bilo koje druge trajne mjere za izmjenu ili kontrolisanje na drugi način toka voda međunarodnog vodotoka.

Instalacije

Član 26

1. Države vodotoka će na svojim teritorijama uložiti svoje najbolje napore da održavaju i čuvaju instalacije, opremu i druge objekte koji se odnose na međunarodni vodotok.
2. Države vodotoka će, na zahtjev bilo koje od njih koja ima razumne osnove da vjeruje da može pretrpjeti značajne negativne posljedice, početi konsultacije u pogledu:
  - (a) sigurnog rada i održavanja instalacija, opreme i drugih objekata koji se odnose na međunarodni vodotok; i
  - (b) zaštite instalacija, opreme i drugih objekata od namjernih činjenja i nepažnje ili od prirodnih sila.

DIO PETI

ŠTETNA STANJA I VANREDNE SITUACIJE

Sprječavanje i ublažavanje štetnih stanja

Član 27

Države vodotoka će pojedinačno ili po potrebi zajednički, preduzeti sve odgovarajuće mjere za sprječavanje i ublažavanje štetnih stanja koja se odnose na međunarodni vodotok, a koja mogu nanijeti štetu drugim državama vodotoka, bilo da su ona rezultat prirodnih uzroka ili ljudskog ponašanja, kao što su poplave ili led, bolesti koje se prenose vodom, zamuljenje, erozija, prodor slane vode, suša ili dezertifikacija.

Vanredne situacije

Član 28

1. U smislu ovog člana, "vanredna" označava situaciju koja prouzrokuje ili predstavlja neposrednu prijetnju izazivanja ozbiljne štete državi vodotoka ili drugim državama i koja iznenadno nastaje zbog prirodnih uzroka,

kao što su poplave, prolom leda, klizanje zemljišta ili zemljotres, ili zbog aktivnosti ljudi, kao što su industrijski akcidenti.

2. Država vodotoka će, bez odlaganja i najefikasnijim dostupnim sredstvima, obavijesiti druge potencijalno ugrožene države i nadležne međunarodne organizacije o svakoj vanrednoj situaciji koja nastane na njenoj teritoriji.
3. Država vodotoka na čijoj teritoriji nastane vanredna situacija će, u saradnji sa potencijalno ugroženim državama, a po potrebi i nadležnim međunarodnim organizacijama, odmah preduzeti sve moguće mjere koje okolnosti zahtijevaju, da spriječi i otkloni štetne posljedice vanredne situacije.
4. Kada je potrebno, države vodotoka će zajednički pripremiti planove za vanredne situacije u cilju odgovora na takve situacije, u saradnji, po potrebi, sa drugim, potencijalno pogođenim državama i nadležnim međunarodnim organizacijama.

DIO ŠESTI

OSTALE ODREDBE

Međunarodni vodotoci i instalacije u vrijeme oružanog sukoba

Član 29

Međunarodni vodotoci i odgovarajuće instalacije, oprema i objekti uživaće zaštitu saglasno pravilima međunarodnog prava u međunarodnom i nemeđunarodnom oružanom sukobu i neće biti korišćeni kršeći te principe i pravila.

XIndirektni postupci

Član 30

U slučaju kada postoje ozbiljne prepreke za direktan kontakt između država vodotoka, zainteresovane države će ispunjavati svoje obaveze u pogledu saradnje predviđene ovom Konvencijom, uključujući razmjenu podataka i informacija, obavješćavanje, komunikaciju, konsultacije i pregovore u svakom indirektnom postupku koji prihvate.

XPodaci i informacije od vitalnog značaja za nacionalnu odbranu i bezbjednost

Član 31

Ništa u ovoj Konvenciji ne obavezuje državu vodotoka da obezbjeđuje podatke od vitalnog značaja za nacionalnu odbranu i bezbjednost. I pored toga, država će sarađivati u dobroj vjeri sa drugim državama vodotoka sa težnjom da obezbijedi što je moguće više informacija u datim okolnostima.

XNediskriminacija

Član 32

Ukoliko se države vodotoka drugačije ne dogovore o zaštiti interesa lica, fizičkih i pravnih, koja trpe ili kojima prijeti ozbiljna opasnost da će pretrpjeti značajnu prekograničnu štetu kao rezultat aktivnosti u vezi sa međunarodnim vodotokom, država vodotoka neće praviti diskriminaciju na osnovu državljanstva, mjesta boravka ili mjesta gdje se povreda dogodila, u priznavanju prava tim licima, u skladu sa svojim pravnim sistemom, pristupa sudskim ili drugim postupcima, ili prava da zahtijevaju kompenzaciju ili drugu vrstu obeštećenja za značajnu štetu prouzrokovanu aktivnostima vršenim na njenoj teritoriji.

XRješavanje sporova

Član 33

1. U slučaju spora između dvije ili više članica u pogledu tumačenja ili primjene ove Konvencije, članice će, u nedostatku važećeg sporazuma između njih, nastojati da spor riješe miroљubivim sredstvima u skladu sa odredbama koje slijede.
2. Ako zainteresovane članice nijesu u stanju da postignu sporazum kroz pregovore koje zahtijeva jedna od njih, one mogu zajednički da zatraže dobre usluge ili posredovanje ili mirenje od treće strane, ili da iskoriste, po

- potrebi, svaku zajedničku instituciju vodotoka koju su možda ustanovile ili se mogu složiti da spor iznesu pred arbitražu ili pred Međunarodni sud pravde.
3. U primjeni stava 10 ovog člana, ako poslije šest mjeseci od vremena zahtjeva za pregovore iz stava 2 ovog člana zainteresovane članice nijesu bile u stanju da riješe spor kroz pregovore niti na bilo koji drugi način iz stava 2 ovog člana, spor će biti podvrgnut, na zahtjev bilo koje strane u sporu, postupku utvrđivanja činjeničnog stanja, u skladu sa st. 4 do 9 ovog člana, osim, ukoliko se članice ne dogovore drugačije.
  4. Komisija za utvrđivanje činjeničnog stanja biće formirana tako da je čine po jedan član imenovan od svake zainteresovane članice i dodatno jedan član koji nije državljanin nijedne od zainteresovanih strana, a kojeg izaberu imenovani članovi, a koji će biti u svojstvu predsjedavajućeg.
  5. Ako se članovi koje imenuju zainteresovane članice ne slože o predsjedavajućem u roku od tri mjeseca od zahtjeva za formiranje Komisije, svaka zainteresovana članica može zahtijevati od Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija da imenuje predsjedavajućeg koji neće biti državljanin nijedne od strana u sporu, niti državljanin bilo koje priobitne države vodotoka u pitanju. Ako jedna od članica ne imenuje člana u roku od tri mjeseca od inicijalnog zahtjeva po stavu 3 ovog člana, svaka druga zainteresovana članica može zahtijevati od Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija da imenuje lice koje neće biti državljanin bilo koje strane u sporu niti bilo koje priobitne države vodotoka u pitanju. Tako imenovano lice činiće jednočlanu komisiju.
  6. Komisija će utvrditi sopstveni postupak.
  7. Zainteresovane članice imaju obavezu da Komisiji obezbijede informacije koje ona bude tražila i, na zahtjev da dozvole Komisiji pristup svojim teritorijama i inspekciju svih sredstava, postrojenja, objekata, građevina ili prirodnih lokacija od značaja za njihovu istragu.
  8. Komisija će svoj izvještaj usvojiti većinom glasova, ukoliko nije u pitanju jednočlana komisija, i dostaviće ga zainteresovanim članicama navodeći svoje nalaze i razloge za njih i preporuke koje smatra odgovarajućim za pravično rješenje spora, koji će zainteresovane članice razmotriti u dobroj vjeri.
  9. Troškove Komisije snosiće ravnopravno zainteresovane članice.
  10. Pri potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju ovoj Konvenciji, ili u bilo kojem trenutku poslije toga, članica koja nije organizacija regionalne ekonomske integracije može izjaviti u pisanom dokumentu podnijetom Depozitaru da, u pogledu svakog spora neriješenog u skladu sa stavom 2 ovog člana, priznaje kao obavezu ipso facto i bez posebnog sporazuma u vezi sa bilo kojom stranom koja privhata istu obavezu:
    - (a) iznošenje spora pred Međunarodni sud pravde; i/ili
    - (b) arbitražu arbitražnog tribunala koji je osnovan i koji funkcioniše, osim ukoliko se strane u sporu drugačije ne dogovore, u skladu sa postupkom propisanim u aneksu ove Konvencije.
 Članica koja je organizacija regionalne ekonomske integracije može dati izjavu sa sličnim efektom u pogledu arbitraže u skladu sa alinejom (b).

DIO SEDMI

XZAVRŠNE ODREDBE

XPotpisivanje

Član 34

Ova Konvencija biće otvorena za potpisivanje za sve države i organizacije regionlnih ekonomskih integracija od 21. maja 1997. godine do 20. maja 2000. godine u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku.

Potvrđivanje, prihvatanje, odobravanje ili pristupanje

Član 35

1. Ova Konvencija podliježe potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju od strane država i organizacija regionalnih ekonomskih integracija. Instrumenti potvrđivanja, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja deponuju se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
2. Svaka organizacija regionalne ekonomske integracije koja postane članica ove Konvencije, a čije države članice nijesu članice ove Konvencije, obavezana je svim obavezama po ovoj Konvenciji. U slučaju takvih orgnizacija, čije su jedna ili više država članica članice ove Konvencije, organizacija i njene države članice će odlučiti o

njihovim odgovornostima za izvršenje obaveze po Konvenciji. U takvim slučajevima, prava po Konvenciji ne mogu vršiti i organizacija i države članice.

3. U svojim instrumentima o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, organizacije regionalne ekonomske integracije će dati obim svoje nadležnosti u pogledu pitanja uređenih Konvencijom. Te organizacije će takođe informisati Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o svakoj znatnijoj izmjeni obima njihovih nadležnosti.

Stupanje na snagu

Član 36

1. Ova Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana od dana deponovanja Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija tridesetpetog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju.
2. Za svaku državu ili organizaciju regionalne ekonomske integracije koja potvrdi, prihvati ili odobri ili joj pristupi po deponovanju tridesetpetog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana po deponovanju instrumenta te države ili organizacije regionalne ekonomske integracije o potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju.
3. U smislu st. 1 i 2 ovog člana, svaki instrument deponovan od strane organizacije regionalne ekonomske integracije neće se računati kao dodatni onim instrumentima koje su države deponovale.

Vjerodostojni tekstovi

Član 37

Original ove Konvencije, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako vjerodostojni, biće deponovani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Doljenavedeni potpisani opunomoćenici, budući propisno ovlašćeni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Njujorku, dvadeset prvog maja hiljadu devet stotina devedest sedme godine.

ANEKS

ARBITRAŽA

Član 1

Ukoliko strane u sporu ne odluče drugačije, arbitraža na osnovu člana 33 Konvencije odvijće se u skladu sa čl. 2 do 14 ovog aneksa.

Član 2

Strana koja se obraća arbitraži obavijestiće drugu stranu da je iznijela spor pred arbitražu u skladu sa članom 33 Konvencije. Obavještenje će sadržati predmet arbitraže a naročito članove Konvencije čije tumačenje ili primjena je u pitanju. Ako se strane ne slože o predmetu spora, arbitražni tribunal će odrediti predmet.

Član 3

1. U sporu između dvije strane, arbitražni tribunal će se sastojati od tri člana. Svaka od strana u sporu će imenovati jednog arbitra, a dva arbitra imenovana na taj način odrediće zajedničkom saglasnošću trećeg arbitra, koji će biti predsjedavajući tribunala. Predsjedavajući neće biti državljanin nijedne od strana u sporu niti bilo koje priobrežne države vodotoka o kojem se radi, a njegovo ili njeno stalno mjesto boravka neće biti na teritoriji jedne od tih strana ili priobrežne države, niti će biti umiješan u slučaj na bilo koji način.
2. U sporovima između više od dvije strane, strane koje imaju isti interes imenovaće sporazumno jednog zajedničkog arbitra.
3. Svako upražnjeno arbitražno mjesto biće popunjeno na način propisan za početno imenovanje.

Član 4

1. Ako predsjednik arbitražnog tribunala ne bude određen u roku od dva mjeseca od imenovanja drugog arbitra,

Predsjednik Međunarodnog suda pravde će, na zahtjev jedne strane, odrediti predsjedavajućeg u narednom dvomjesečnom roku.

2. Ako jedna od strana u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva mjeseca od prijema zahtjeva, druga strana može informisati Predsjednika Međunarodnog suda pravde, koji će izvršiti imenovanje u narednom dvomjesečnom periodu.

Član 5

Arbitražni tribunal će svoje odluke donijeti u skladu sa odredbama ove Konvencije i međunarodnim pravom.

Član 6

Ukoliko se strane u sporu ne dogovore drugačije, arbitražni tribunal će sam utvrditi poslovnik o radu.

Član 7

Arbitražni tribunal može, na zahtjev jedne od članica, preporučiti osnovne privremene mjere zaštite.

Član 8

1. Strane u sporu će omogućiti rad arbitražnog tribunala a naročito će, koristeći sva sredstva koja im stoje na raspolaganju:
  - (a) obezbijediti sva relevantna dokumenta, informacije i opremu; i
  - (b) omogućiti da, po potrebi, poziva svjedoke ili eksperte i prima njihove dokaze.
2. Strane i arbitri imaju obavezu da čuvaju tajnost svake informacije koju kao takvu prime tokom postupka arbitražnog tribunala.

Član 9

Ukoliko arbitražni tribunal ne odredi drugačije zbog posebnih okolnosti slučaja, troškove tribunala snosiće strane u sporu u jednakim djelovima. Tribunal će voditi evidenciju o svim svojim troškovima i podnijeti stranama konačan obračun.

Član 10

Svaka članica koja ima pravni interes u predmetu spora, koja može biti pogođena odlukama o slučaju, može se umiješati u postupak sa dozvolom tribunala.

Član 11

Tribunal može saslušati i definisati protivzahtjev koji direktno proizilazi iz predmeta spora.

Član 12

Odluke arbitražnog tribunala, i o postupku i o suštini stvari, donosiće se većinom glasova njegovih članova.

Član 13

Ako se jedna od strana u sporu ne pojavi pred arbitražnim tribunalom ili propusti da zastupa svoj slučaj, druga strana može zahtijevati od tribunala da nastavi postupak i da donese svoju odluku. Odsustvo jedne strane ili propuštanje jedne strane da zastupa svoj slučaj, neće predstavljati prepreku za nastavak postupka. Prije donošenja svoje konačne odluke, arbitražni tribunal mora biti siguran da je zahtjev čvrsto utemeljen na činjenicama i pravu.

Član 14

1. Tribunal će donijeti svoju konačnu odluku u roku od pet mjeseci od dana njegovog potpunog konstituisanja, ukoliko se ne nađe za potrebno da produži ovaj rok za rok koji ne bi trebalo da bude duži od dodatnih pet mjeseci.

2. Konačna odluka arbitražnog tribunala odnosiće se na predmet spora i sadržaće razloge na kojima je zasnovana. Sadržaće i imena članova koji su učestvovali i datum donošenja konačne odluke. Svaki član tribunala može priložiti odvojeno ili mišljenje protivno konačnoj odluci.
3. Odluka će biti obavezujuća za strane u sporu. Protiv nje neće biti mogućnosti žalbe, osim ako se strane u sporu nijesu unaprijed saglasile o žalbenom postupku.
4. Svaka nesaglasnost koja nastane između strana u sporu u pogledu tumačenja ili načina izvršenja konačne odluke može biti, od bilo koje strane, podnijeta na odlučivanje arbitražnom tribunalu koji ju je i donio.

Član 3

Prilikom predaje isprave o potvrđivanju, Crna Gora će dati sljedeću izjavu:

U skladu sa odredbama člana 33 stav 10 Konvencije, Crna Gora u pogledu svakog spora neriješenog u skladu sa stavom 2 tog člana, priznaje kao obavezu ipso facto i bez posebnog sporazuma u vezi sa bilo kojom stranom koja privhata istu obavezu:

- iznošenje spora pred Međunarodni sud pravde; i/ili
- arbitražu arbitražnog tribunala koji je osnovan i koji funkcioniše, osim ukoliko se strane u sporu drukčije ne dogovore, u skladu sa postupkom propisanim u aneksu Konvencije.

Član 4

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše ministarstva nadležna za poslove voda, zdravlja, zaštite životne sredine i nadležni organ lokalne uprave.

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".

Broj 27-11/13-1/4

EPA 192 XXV

Podgorica, 9. jul 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 25. SAZIVA

PREDSEDNIK,

Ranko Krivokapić, s.r.